

Vergaderjaar 2009–2010

31 706

Regeling van een tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten (Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten)

Nr. 39

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 juni 2010

Bij de behandeling van 31 706, Regeling van een tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten (Wet tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten, hierna Wtcg), is toegezegd om de leden van het parlement twee keer per jaar te informeren over zowel de beleidsmatige doorontwikkeling van de regeling als de voortgang bij de implementatie van de wet.

Een jaar geleden ontving u de eerste voortgangsrapportage Wtcg over de gang van zaken tot juni 2009.¹ In december 2009 ontving u de tweede Wtcg-voortgangsrapportage² over de gang van zaken tot december 2010. Naast de voorbereidingen voor de uitkering van de algemene Wtcg-tegemoetkoming 2009 (uit te keren eind 2010) bevatte de tweede Wtcg-voortgangsrapportage ook de conclusies van de Taskforce verbetering afbakening Wtcg³ en het daarop gebaseerde voorstel van het kabinet om de afbakening van de doelgroep voor de algemene tegemoetkoming vanaf 2010 te verbeteren. Deze verbeteringen betreffen:

- het verbeteren van de afbakening op basis van Zvw-zorggebruik;
- het betrekken van rolstoelen die worden verstrekt in het kader van de Wmo;
- het betrekken van het persoonsgeboden budget voor huishoudelijke verzorging (PGB-HbH) in het kader van de Wmo;
- het volgtijdelijk optellen van AWBZ-indicaties in uren en dagdelen;
- het betrekken van indicaties voor AWBZ-zorg afgegeven door de Bureaus Jeugdzorg (BJZ);
- het meerjarig betrekken van Zvw-hulpmiddelengebruik;
- het opnemen van de jaarvoorwaarde.

Deze verbeteringen in de afbakening zijn inmiddels in concept-regelgeving verwerkt welke momenteel in behandeling is bij de Raad van State. Het is de bedoeling dat de gewijzigde afbakening gaat gelden vanaf tegemoetkomingsjaar 2010 (uit te keren in 2011).

¹ Eerste Wtcg-voortgangsrapportage: Kamerstukken II, vergaderjaar 2008–2009, 31 076, nr. 33 en Kamerstukken I, vergaderjaar 2008–2009, 31 706, nr. O.

² Tweede Wtcg-voortgangsrapportage dd. 11 december 2009, nummers Z/M-2977021 (aan Tweede Kamer) en Z/M-2977022 (aan Eerste Kamer).

³ Taakopdracht Taskforce verbetering afbakening Wtcg: Kamerstukken I, vergaderjaar 2008–2009, 31 706, nr. M, bijlage.

In de antwoorden op vragen van beide Kamers over de Tweede voortgangsrapportage Wtcg¹ is al opgemerkt dat de Taskforce-voorstellen over het toepassen van terugwerkende kracht voor een deel van de verbetervoorstellen en de specifieke faciliteit gezien de huidige budgettaire situatie onderwerp zijn geworden van nadere beraadslagingen van het kabinet in het kader van de voorjaarsbesluitvorming. Inmiddels is duidelijk dat er gezien de preciaire budgettaire situatie voor deze onderwerpen geen middelen beschikbaar zijn. Dit betekent dat er geen terugwerkende kracht wordt toegepast voor de verbeteringen in de afbakening op basis van Zvw-zorggebruik en het volgtijdelijk optellen van AWBZ-indicaties. Daarnaast ziet het kabinet af van (het onderzoek naar) de inrichting van een specifieke faciliteit. Wel ben ik, mede naar aanleiding van vragen van beide Kamers, voornemens om nog nader onderzoek te laten verrichten naar het gebruik van hulpmiddelen die langer dan drie jaar meegaan in relatie tot het voorkomen in de administratie van verzekeraars en het betrekken van dit gegeven in de afbakening. Zonder op de uitkomsten van een dergelijk onderzoek vooruit te lopen wil ik stellen dat een eventuele – uit het onderzoek voortvloeiende – aanpassing in het criterium «hulpmiddelengebruik» budgettair neutraal dient te zijn en zeer terughoudend moet worden doorgevoerd.

In het vervolg van deze derde voortgangsrapportage Wtcg informeer ik u achtereenvolgens over de activiteiten van de Stuurgroep implementatie Wtcg² en een aantal overige – aan de Wtcg gerelateerde – onderwerpen. Voor de volledigheid is de Voortgangsrapportage Stuurgroep Implementatie Wtcg over de periode november 2009 tot april 2010 toegevoegd als bijlage.³

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
A. Klink

¹ Antwoorden op vragen van de Eerste Kamer over de 2^e Wtcg-voortgangsrapportage dd. 13 april 2010, nr. DZ-CB-U-2985773 en Antwoorden op vragen van de Tweede Kamer over de 2^e Wtcg-voortgangsrapportage dd. 13 april 2010 nr. DZ-CB-U-2984469.

² Besluit van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 3 februari 2009, nr. MEVA-AEB-2909485, houdende de instelling van de Stuurgroep implementatie Wtcg (Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten. Alle ketenpartners nemen onder voorzitterschap van VWS deel aan de Stuurgroep: Centraal Administratie Kantoor (CAK), Centraal Indicatieorgaan Zorg (CIZ), Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en Vektis.

³ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

1. Stuurgroep implementatie Wtcg

De Stuurgroep implementatie Wtcg, waarin alle ketenpartners onder voorzitterschap van VWS zitting hebben, heeft als taak het vroegtijdig signaleren van mogelijke problemen bij de uitvoering van de algemene tegemoetkoming en het ontwikkelen van oplossingen teneinde te voorkomen dat deze zich daadwerkelijk gaan voordoen. Medio mei heeft de Stuurgroep mij geïnformeerd over de voortgang van de voorbereidingen betreffende de implementatie van de algemene tegemoetkoming in het kader van de Wtcg, hierna de tegemoetkoming.

Projectaudit

In de antwoorden op vragen van de Eerste Kamer over de Tweede voortgangsrapportage Wtcg is gemeld dat de Stuurgroep eind 2009 een externe audit heeft laten uitvoeren door KPMG Advisory N.V.. Doel van deze audit was om te onderzoeken hoe het in brede zin gesteld is met de beheersing van het project Implementatie Wtcg. De conclusie van KPMG is dat de projectbeheersing en het financieel beheer over het algemeen goed op orde zijn. De aanbevelingen die KPMG nog heeft gedaan om de projectbeheersing verder te optimaliseren, zijn door de Stuurgroep ter harte genomen en omgezet in concrete acties en maatregelen, zoals een maandelijks projectvoortgangsoverzicht (Wtcg-dashboard) en een grotere bemoeienis van de Stuurgroep met de communicatieactiviteiten voor de Wtcg. De stand van zaken rondom de voorlichting wordt daarom ook door de Stuurgroep gerapporteerd.

1.1 Stand van zaken uitvoering spoorboekje

Zoals in de eerste voortgangsrapportage is geschetst verloopt de planning van het integrale ketenprojectplan grosso modo volgens drie fasen. De *eerste fase* is de definitiefase. Deze liep van 1 februari 2009 tot 30 april 2009. In de definitiefase hebben de ketenpartners de voorbereidingen getroffen om te komen tot de ontwikkeling en opbouw van diensten en producten met als resultaat een integraal ketenprojectplan dat als leidraad dient voor alle activiteiten.

De *tweede fase* is de ontwerp- en ontwikkelfase en liep van 1 mei 2009 tot 31 januari 2010. In deze fase zijn alle benodigde applicaties gebouwd die nodig zijn voor de uitkering van de tegemoetkoming. Ook deze fase is inmiddels afgerond.

Vanaf 1 februari 2010 is conform planning de *derde fase* van start gegaan. Het belangrijkste onderdeel van deze derde fase is de ketentest, oftewel het proefdraaien met de gebouwde applicaties en het oplossen van eventuele knelpunten die daaruit nog naar voren komen. De acceptatietesten, waarbij wordt nagegaan of de verschillende systemen goed werken, zijn succesvol afgerond. Ook is vastgesteld dat de verbindingen tussen de systemen van de verschillende ketenpartners goed zijn en is de aanlevering van de grote (proef)bestanden vanuit de ketenpartners naar het CAK zonder grote problemen verlopen. Binnenkort wordt ook het secundaire proces – waarmee informatieverzoeken, aanvragen en bezwaren van cliënten in de keten worden afgehandeld – aan de ketentest onderworpen. De Stuurgroep verwacht dat de volledige procesketen van de Wtcg-tegemoetkoming conform planning op 1 juli gereed zal zijn.

Daarnaast zijn in de afgelopen maanden werkafspraken tussen de ketenpartners gemaakt over bijvoorbeeld gegevensuitwisseling, onderlinge samenwerking, dienstverlening en openingstijden van front- en backoffices. De werkafspraken worden binnenkort formeel door de Stuurgroep vastgesteld.

Ten slotte is verder gewerkt aan het inrichten van de interne organisatie. Hierbij moet u denken aan de aanpassing van kantoorruimten, het opzetten van werkprocessen en werkinstructies, werving- en selectieprocedures en een trainingsprogramma. Bij het CAK starten de eerste nieuwe Wtcg-medewerkers naar verwachting medio juni. Daarna volgt een geleidelijke opschaling van het aantal medewerkers tot aan september. Er worden bovendien voorbereidingen getroffen voor een flexibele opschaling van telefoondiensten om eventuele piekbelastingen te kunnen opvangen.

1.2 Primaire informatiestroom

Wat betreft de basisgegevens voor de bepaling van de tegemoetkoming hebben in de afgelopen maanden twee onderwerpen nog bijzondere aandacht gekregen van de Stuurgroep.

Ontbrekende Burger Service Nummers (BSNs)

Vanaf 1 juli 2009 geldt een wettelijke verplichting om het BSN te registreren bij het afgeven van een AWBZ-indicatie. Het CIZ heeft in de afgelopen periode alle indicaties van vóór 1 juli 2009 waarvan het BSN ontbrak handmatig doorlopen en waar mogelijk aangevuld door controle met het Sectorale Berichten Voorziening in de Zorg (SBV-Z), telefonisch en schriftelijk contact. Dit heeft ertoe geleid dat ongeveer 72 000 BSNs zijn achterhaald. Voor twee en een half duizend personen wacht het CIZ nog op een reactie op een brief. Van ruim vijfduizend indicaties lijken de cliënten onvindbaar. De verwachting is dat een groot deel van deze cliënten inmiddels een herindicatie heeft gekregen of niet meer in leven is. Cliënten van wie het BSN niet kan worden achterhaald, maar die (menen dat zij) recht hebben op een tegemoetkoming, kunnen vanaf november 2010 op individuele basis een tegemoetkoming aanvragen via het CAK. Dit geldt ook voor cliënten voor wie het niet mogelijk of wenselijk is dat het BSN bekend wordt, zoals bijvoorbeeld vrouwen in de vrouwenopvang. In de algemene voorlichting over de tegemoetkoming is hier specifiek aandacht voor.

Hulpmiddelenregistratie zorgverzekeraars.

De registratie van hulpmiddelen bij zorgverzekeraars is met ingang van 2009 geüniformeerd opdat deze gegevens mee kunnen worden genomen bij de bepaling van de tegemoetkoming: een hulpmiddel¹ leidt in combinatie met het gebruik van bepaalde geneesmiddelen tot een tegemoetkoming. De Stuurgroep volgt de gang van zaken rondom de hulpmiddelenregistratie aandachtig. Het beperken van «niet nader gespecificeerde hulpmiddelen» en de toedeling van de hulpmiddelen naar de hulpmiddelencategoriën alsmede de tijdige aanlevering van de Zvw-gegevens over hulpmiddelen hebben hierbij de aandacht. De Stuurgroep heeft – na het versturen van haar voortgangsrapportage en naar aanleiding van nieuwe voortgangsinformatie van zorgverzekeraars – het vertrouwen uitgesproken dat de hulpmiddelengegevens tijdig bij het CAK kunnen worden aangeleverd.

1.3 Secundaire informatiestroom

Zoals ook in de beantwoording van de vragen van de Tweede Kamer over de tweede Wtcg-voortgangsrapportage inzake de secundaire informatiestroom is toegelicht, wordt er tussen CAK en de ketenpartners een portal ingericht. Dit portal is bedoeld om informatieverzoeken, aanvragen en bezwaren van cliënten binnen het CAK en de keten op een snelle en efficiënte manier af te handelen. De bouw van het portal is – conform planning – nagenoeg afgerond, waarna het testen zal beginnen. Het CAK is bezig met het opleiden van medewerkers bij de keten-partners voor het

¹ Uitgezonderd zijn de vergoedingen voor verbandmiddelen, pruiken, anticonceptiemiddelen en diabeteshulpmiddelen.

gebruik van het portal. De Stuurgroep verwacht dat het portal op tijd klaar is. Dat wil zeggen dat het voor het CAK vanaf 1 oktober mogelijk is om informatieverzoeken of bezwaren via het portal in behandeling te nemen. Aanvragen kunnen met ingang van 1 november via het portal bij het CAK worden ingediend. Voor cliënten zal het vanaf november mogelijk zijn om via het portal vragen te stellen of aanvragen of bezwaarschriften in te dienen.

1.4 Afbakening tegemoetkomingsjaar 2010

De voorstellen voor verbeteringen in de afbakening voor tegemoetkomingsjaar 2010 zijn met het oog op snelheid inmiddels in het Besluit tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Btcg) vastgelegd. Het gewijzigde Btcg ligt op dit moment ter advisering bij de Raad van State.

De voorgestelde aanpassing van het besluit houdt een wijziging in van de criteria voor de tegemoetkoming, zoals geregeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten. Deze criteria kunnen op grond van artikel 2, derde lid, van de Wtcg bij algemene maatregel van bestuur worden aangevuld indien dit met het oog op een betere werking van deze wet op korte termijn noodzakelijk wordt geacht. Conform het vierde lid van artikel 2 van de Wtcg zal de plaatsing in het Staatsblad van dit besluit zo spoedig mogelijk worden gevolgd door een voorstel van wet waarin de uitbreiding van dit criterium wordt voorgesteld.

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van het gewijzigde Btcg per 1 januari 2010 en op de instemming van het parlement met de wetswijziging is de Stuurgroep gestart met de voorbereidingen van de implementatie van de nieuwe afbakenings-criteria. De concrete voorbereidingen hebben voornamelijk betrekking op het uitbreiden van de gegevensaanlevering door gemeenten (rolstoelen en PGB-HbH) en de AWBZ-indicaties afgegeven door BJZs. De Stuurgroep zal medio 2010 een algemeen plan van aanpak opstellen voor de implementatie van de nieuwe afbakeningsvoorstellen. Aangezien de wijzigingen in de afbakening leiden tot een verbreding van de taakopdracht zoals vastgelegd in het instellingsbesluit, zal de Stuurgroep zich na de zomer ook beraden op een herijking van haar taakopdracht in relatie tot tegemoetkomingsjaar 2010 (uit te keren in 2011).

Rolstoelgegevens en PGB-hulp bij het huishouden

In samenspraak met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is een plan van aanpak opgesteld waarin is opgenomen welke activiteiten, wanneer en door wie worden uitgevoerd ten behoeve van een tijdige aanlevering van de gegevens ten behoeve van de tegemoetkoming 2010 (uit te keren in 2011). De reguliere gegevensuitwisseling tussen gemeenten en CAK voor de PGB-HbH is reeds aangepast zodat deze gegevens als input kunnen dienen in het kader van de Wtcg. Voor de rolstoelgegevens start de softwareontwikkeling binnenkort.

AWBZ-indicaties BJZ

Ook voor de AWBZ-indicaties door BJZs is een plan van aanpak opgesteld. Op korte termijn wordt gestart met de voorbereidingen om de gegevensuitwisseling tussen de BJZs en het CIZ technisch mogelijk te maken. Dit vergt een grote gezamenlijke inspanning van het ministerie van VWS, het ministerie voor Jeugd en Gezin, de provincies en de Bureaus Jeugdzorg. Daarnaast is het belangrijk dat BJZs de indicatiegegevens over het jaar 2010 – die zij al vastleggen – controleren en waar nodig aanvullen om ze geschikt te maken voor aanlevering in het kader van de Wtcg.

Naar aanleiding van de Ministerraadbesluitvorming en het aanhangig maken van het gewijzigde Btcg bij de Raad van State heb ik samen met de Minister voor Jeugd en Gezin een brief gezonden aan het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de MO-groep. Hierin vragen wij hen om – vooruitlopend op de juridische vastlegging – medewerking te verlenen aan de levering van de benodigde gegevens voor de Wtcg. Onze toezegging om de eenmalige inspanning voor het geschikt maken van de gegevens financieel te ondersteunen is in deze brief nogmaals herhaald. Met de partijen gezamenlijk wordt uitgewerkt op welke manier deze ondersteuning het meest doeltreffend kan worden geboden.

1.5 Voorlichting

Naar aanleiding van de tweede voortgangsrapportage is een aantal bestaande communicatiemiddelen enigszins bijgesteld. Zo is de brochure «De Wtcg, wat hebt u ermee?» aangepast aan de actuele situatie voor tegemoetkomingsjaar 2009. Ook is het internetdossier op de website van VWS (nu onderdeel van Rijksoverheid.nl) eind 2009 opnieuw ingericht en geactualiseerd. Daarbij is de url www.wtcg.info geïntroduceerd om de vindbaarheid van de informatie (onder andere via veelgebruikte zoekmachines als Google) te vergroten.

Zeer binnenkort wordt de Wtcg-test, het instrument waarmee mensen kunnen nagaan of zij op basis van hun zorggebruik mogelijk in aanmerking zullen komen voor een tegemoetkoming, geactualiseerd met de referentielijsten voor de FKG's (farmacie kostengroepen) en DKG's (diagnose kostengroepen) die gebruikt worden bij het bepalen van het recht op een tegemoetkoming.

Met het oog op een heldere beantwoording van vragen van burgers worden binnenkort ook de organisatie van voorlichting en de inhoud van belscripts met de ketenpartners afgestemd.

1.6 Algemeen oordeel van Stuurgroep op eerste periode 2010

Samenvattend concludeert de Stuurgroep dat de implementatievoorbereidingen voor het tegemoetkomingsjaar 2009 (uit te keren in 2010), mede door de constructieve samenwerking tussen de ketenpartners, goed op koers ligt. Het spreekt voor zich dat de Stuurgroep in de komende periode alle voorbereidingen nauwlettend zal blijven volgen en sturen. De speerpunten hierbij zijn:

- het afronden/uitvoeren van de ketenintegratietesten voor de primaire en secundaire procesgang;
- het inrichten van de administratieve organisatie bij de ketenpartners;
- het finaliseren en vaststellen van de samenwerkingsovereenkomsten;
- het volledig, juist en tijdig registreren en aanleveren van Zvw-gegevens over hulpmiddelen.

2. Overige onderwerpen

2.1 Korting eigen bijdragen extramurale AWBZ en Wmo

De Wtcg bevat de compenserende maatregelen die zijn getroffen om de omzetting van de buitengewone aftrek in de fiscaliteit naar de nieuwe tegemoetkomings-regeling te flankeren. Eén van die onderdelen is de korting op de eigen bijdrage voor de AWBZ en de Wmo. De korting op de eigen bijdrage voor intramurale AWBZ-zorg is direct vanaf 1 januari 2009 toegepast. Vanwege de benodigde langere voorbereidingstijd is de korting op de eigen bijdrage voor extramurale AWBZ-zorg en de Wmo vanaf de eerste factuur 2010 door het CAK in mindering gebracht op de rekening. De korting over 2009 is begin april 2010 in één keer aan cliënten toegekend. Waar mogelijk is de korting 2009 verrekend met de nog

verschuldigde betalingen voor de eigen bijdrage en is het restant op de rekening van de cliënt gestort. Deze actie is goed verlopen en heeft niet geleid tot een noemenswaardige toeloop op het front-office van het CAK.

2.2 Beleidsmatige ontwikkelingen en Wtcg

In de tweede voortgangsrapportage Wtcg is stilgestaan bij enkele relevante beleidsmatige ontwikkelingen in relatie tot de algemene tegemoetkoming uit de Wtcg, te weten de mogelijkheden voor integratie van de Regeling compensatie eigen risico (CER) en de Wtcg, de ontwikkeling van prestatiebekostiging en DOT (DBC's op weg naar transparantie), en de invoering van keten-DBC's. Zodra meer duidelijkheid zou ontstaan over bovengenoemde ontwikkelingen, zou richting de Kamer worden teruggekomen op de relatie met de Wtcg.

Met betrekking tot de mogelijkheden voor integratie van CER en Wtcg wordt momenteel onderzoek gedaan naar de effecten van een eventuele integratie. Dit onderzoek is noodzakelijk om zicht te krijgen op de gevolgen van integratie voor verzekerden alsmede de financiële consequenties hiervan. Eerst na afronding van dit onderzoek is het mogelijk een afweging te maken.

Waar het gaat om gevolgen van de invoering van DOT in relatie tot de Wtcg zult u nader worden geïnformeerd zodra duidelijk is wanneer DOT wordt ingevoerd. Vooralsnog is de invoering van DOT met een jaar uitgesteld.

Over de gevolgen van de invoering van keten-DBC's voor de Wtcg zal ik u – zo mogelijk – in de vierde voortgangsrapportage Wtcg eind dit jaar berichten.